

VFU bas T3: "Grundläggande kompetenser för utövandet av läkaryrket"

Information till studenter och handledare

Målsättning med VFU bas under T3

Syftet med placeringen är att genom patientmöten ge möjlighet att omsätta teoretiska kunskaper till praktisk verksamhet och träna patientkontakt, anamnes och status samt EKG. Ett syfte är också att få kunskap om hur sjukvård bedrivs på en vårdcentral hur vården på ett sjukhus fungerar och under handledning träna på att ta anamnes och status så mycket som möjligt. Inför VFU har studenterna statusträning på KTC, undervisning om basala hygienrutiner och sekretess.

Studenten skall få återkoppling **på anamnes** och **på status** enligt EPA-modellen, se www.oru.se/EPA. Dessutom ska alla studenter gå **en dag med sjuksköterska** och **en dag med undersköterska** (alternativt fysioterapeut, arbetsterapeut eller kurator) med **återkoppling enligt EPA**. Bild av EPA finns också i slutet av detta dokument.

Under termin 3 läser studenterna tema RC och det är en fördel om studenterna får möta en del patienter med sjukdomar i respirations- eller cirkulationsorganen. Exempel på detta är patienter med astma, KOL eller hjärt-kärlsjukdomar såsom arytmier (förmaksflimmer), blodfetsrubbnings, hypertoni och hjärtsvikt. Studenterna ska dock framför allt träna anamnes och status och alla patienter oavsett diagnos kan vara av intresse i undervisningen.

När det gäller kunskapsnivå förväntas baskunskaper i biomedicin som anatomi och cellbiologi föreligga. Under pågående kurs studeras mycket av vad som traditionellt inräknas i fysiologi och patologi. Däremot har diagnostik och behandling ännu inte studerats. Det är emellertid utmärkt att diskutera diagnostiska/terapeutiska överväganden, men då utifrån en basal nivå.

VFU bas ska också underlätta lärande och reflektion kring professionell utveckling, etik, patientsäkerhet och sjukvårdens organisation/arbetsätt. Det är därför viktigt att studenten även får handledning avseende exempelvis uppträdande och professionellt förhållningssätt.

Kursmål

Exempel på kursmål med relevans för VFU-perioden (för mer info se kursplan [MC603G](#))

Färdighet och förmåga

- visa hur en allmän medicinsk kroppsundersökning utförs i klinisk miljö
- visa hur ett intervjuande samtal förs med en patient i en okomplicerad klinisk situation
- visa kännedom om hur en rutinundersökning av respirations- och cirkulationsorgan genomförs och tolkas (ex.vis EKG, lungfunktionsundersökning)

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- reflektera över värderingar och människosyn samt dess betydelse i mötet med patienten.
- i förhållande till kursens nivå uppvisa ett förhållningssätt till patienter och deras närstående, olika yrkesgrupper i vården, lärare, universitetspersonal och medstudenter som är fritt från risk att skada tilliten eller förtroendet för läkaryrket

Vad ska studenten göra under VFU-placeringen?

Studenterna ska träna att ta anamnes och allmänt status på flera patienter (se statusmall på

VFU-hemsidan: www.oru.se/lakarprogrammet/vfu). I fullständigt status ingår givetvis de för tema RC aktuella momenten hjärt- och lungundersökning, blodtryck (gärna både arm och ben) samt perifera pulsar. Notera att vid hjärtauskultation innefattar kunskapsnivån ännu inte bedömning av patologiska fynd. Studenterna ska även träna att ta EKG på patienter.

Obligatoriska moment:

- Studenten ska träna på **anamnes och status** så ofta som möjligt. Vid **minst ett tillfälle** ska handledare ge **återkoppling enligt EPA-modellen** när studenten genomför anamnes och status. Återkoppling dokumenteras i den digitala plattformen Ortrac. För mer information om EPA se VFU-hemsidan: <https://www.oru.se/EPA>
- **Ta EKG** på patient (koppla och utföra) med återkoppling enligt EPA vid minst ett tillfälle, se: <https://www.oru.se/EPA>

Praktiskt upplägg och riktlinjer för VFU-tid

På VFU-hemsidan (www.oru.se/lakarprogrammet/vfu) finns även andra instruktioner utöver detta dokument riktade till student och handledare, samt länkar till dokument/blanketter/VFU digitala verktyg Ortrac.

VFU på primärvårdsvecka består av **25 timmar fördelat på fyra eller fem dagar** o där antal timmar per dag kan variera utifrån vårdcentralens förutsättningar den aktuella veckan.

VFU på slutenvårdplaceringen fördelas **40 timmar på 7–8 dagar under 1,5 vecka** för att undvika "omlottplacering" och antal timmar/dag kan variera utifrån verksamheten på klinikens schema och studentantal under VFU-tiden. Se översiktsschema på VFU-hemsidan gällande startdatum och slut datum för grupp A och B för respektive VT- och HT-termin. Under STADIUM II reduceras inte VFU-tiden pga. röd dag utan de missade timmarna kompenseras genom att förlägga motsvarande extratid på övriga VFU-dagar.

Praktiskt upplägg och riktlinjer för VFU-tid

Stadium I-III fördelas VFU-tiden på ett sätt som passar mottagande enhet, där huvuddelen sker under vardagar mellan kl 07.00 och 21.00, dock bör 8-14 anses vara standardarbetstid. Kvällspass bör annonseras i god tid, inte förläggas efter kl. 21, och studenterna ska få möjlighet att byta inbördes om kvällspasset inte passar dem.

Dagarnas praktiska innehåll kan utformas lokalt utifrån vårdcentralernas och klinikernas verksamhet och antal studenter så länge innehållet avspeglar målsättningarna. De dagar studenten går med sjuksköterska eller undersköterska anpassas arbetstiden till aktuell handledares arbetspass så att arbetsdagen exempelvis kan börja kl. 7.

Träning i anamnes och statustagande sker med stöd av handledare och vissa uppgifter utförs med fördel tillsammans med andra yrkeskategorier, exempelvis träning i att ta EKG och blodtrycksmätning.

Varje dag bör avslutas med ett samtal mellan student och handledare där tid ges för kort reflektion och summering av dagen.

Godkännande av VFU och frånvaro

VFU är obligatorisk. För godkänd nivå krävs närvaro med ett för kursen adekvat förhållningssätt samt godkända obligatoriska moment. Vid eventuell frånvaro ska studenten anmäla detta från första dag till

studentansvarig handledare/administratör på vårdcentralen/kliniken. Se vidare information i dokumentet arbetsordning vid frånvaro under VFU.

Det är kursens examinator som med ledning av VFU-intyget avgör om VFU-perioden är godkänd. Det är därför viktigt att handledare dokumentering sker och förmedla till examinator hur det fungerat under VFU-perioden. Det är även viktigt för studenten att få återkoppling kring vad som fungerat bra och vad som behöver förbättras.

Intyg om närvaro och uppträdande.

För godkänd nivå krävs full närvaro, ett adekvat förhållningssätt samt genomförda obligatoriska moment.

VFU är obligatoriskt och frånvaro måste tas igen. Vid sjukdom ska studenten meddela studentansvarig VFU-handledare. Vid missad VFU ska student och handledare gemensamt komma överens om ersättningstid under eller i direkt anslutning till VFU-perioden. Vid frånvaro som inte kunnat tas igen i direkt anslutning till VFU-perioden anges antal frånvarotimmar i VFU-intyget.

Vid placeringens slut ska studentansvarig handledare fylla i VFU-intyget via Ortrac, var god se instruktioner på VFU-hemsidan (www.oru.se/lakarprogrammet/vfu). Eventuella frånvarotimmar måste anges. Ny bedömning via Ortrac genomförs när studenten har fullgjort VFU-perioden.

Det är kursens examinator som med ledning av VFU-intyget avgör om VFU-perioden är godkänd. Det är därför viktigt att handledare använder VFU-intyget för att dokumentera och förmedla till examinator hur det fungerat under VFU-perioden. Det är även viktigt för studenten att få återkoppling kring vad som fungerat bra och vad som behöver förbättras.

Vid problem under VFU

För handläggning när **student uppvisar svårigheter att uppnå kursens mål och därmed riskerar att bli underkänd på sin VFU**, v g se separat information på VFU-hemsidan. Om en student inte fungerar väl hos er eller vid andra frågor vill vi att ni hör av er till kursens examinator ([kontaktinformation](#)). Vid smärre problem är det önskvärt att handledare tar upp det med studenten så tidigt som möjligt så att möjlighet till förbättring finns, och att detta dokumenteras i intyget.

Student som har problem som rör placeringen, exempelvis bemötande på enheten, brist på handledning eller inte fått utföra planerade moment, ska i första hand prata med huvudansvarig handledare, vårdcentralens chef eller regionens studierektor ([kontaktinformation](#)). Vid fortsatta problem ta kontakt med kursledning eller VFU-ansvarig vid läkarprogrammet.

Studentutvärdering av VFU

Avsätt tid för både muntlig och skriftlig utvärdering av VFU i samband med VFU-periodens slut. Studenternas skriftliga utvärdering görs elektroniskt.

Vid frågor är ni mycket välkomna att kontakta oss. För kontakt med kursansvarig, examinator eller utbildningsadministratör T8 använde följande mailadress: T3.lakarprogram@oru.se

För övriga kontaktuppgifter, se "[Organisation och kontakt](#)" på VFU-hemsidan.

Tack för det arbete och engagemang ni lägger ner!